నరహరి మరియు ఇతరులు

1950

వర్సెస్

అక్టోబర్, 13

శంకర్ మరియు ఇతరులు.

[మెహర్ చంద్ మహాజన్, ఆర్.ఎస్. నాయక్ మరియు ఖలీలుజ్జమాన్న్యాయమూర్తులు.]

రెస్ జుడికేటా -- ఒకే దావా నుంచి ఉత్పన్నమైన అనేక అప్పీళ్లు -- ఒకే తీర్పు ద్వారా పరిష్కరించబడిన అప్పీలు -- వేర్వేరు డిక్రీలు రూపొందించబడ్డాయి -- ఒక డిక్రీ నుండి మాత్రమే అప్పీల్ -- నిర్వహణ – రెస్ జుడికేటా -- పరిమితి చట్టం , 1908, ఎస్, 5 -- గడువు పొడిగింపు -- తగిన కారణం -- నిర్ణయాల సంఘర్షణ.

ఒక ఎస్టేట్ లో మూడింట రెండు వంతుల వాటా కోసం *ఏ* ఒక దావాను వేశారు *బి* మరియు *సి* కి వ్యతిరేకంగా, వారు ఒక్కొకరూ మూడవ వంతు వాటాను క్లెయిమ్ చేసారు. ఈ వ్యాజ్యాన్ని ట్రయల్ కోర్టు డిక్రీ చేసింది. *బి* మరియు *సి* వేర్వేరు అప్పీళ్లకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు.

(1) ఐ. ఎల్. ఆర్ 25 మ్యాడ్. 658,

ఈ అప్పీళ్లను కలిపి విచారించి ఒకే తీర్పు ద్వారా పరిష్కరించారు, కానీ వేర్వేరు డిక్రీలను రూపొందించారు. *ఎ* పూర్తి కోర్టు రుసుము గడువు లోపల చెల్లించి ఈ డిక్రీలలో ఒకదాని నుండి అప్పీలుకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చాడు మరియు తరువాత , కాలపరిమితి గడువు ముగిసిన తరువాత , మరో డిక్రీ నుండి కూడా అప్పీలుకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చాడు , కేవలం రూ. 1 మాత్రమే కోర్టు రుసుము చెల్లించి. కాలపరిమితి వ్యవధిలో *ఎ* వేర్వేరు అప్పీళ్లను దాఖలు చేసి ఉండాల్సిందని, ఒక అప్పీలుకు కాలపరిమితి ఉన్నందున, మొదటి అప్పీలును *రెస్ జుడికేటా* నిషేధించిందని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

ఒకే దావా ఉన్నందున , ఒకే తీర్పు ద్వారా అప్పీళ్లను పరిష్కరించినందున , రెండు వేర్వేరు అప్పీళ్లను దాఖలు చేయాల్సిన అవసరం లేదని , ఒక అప్పీలుకు కాలపరిమితి విధించడం వల్ల మరో అప్పీలు నిర్వహణపై ఎలాంటి ప్రభావం పడలేదని, ఈ కేసులో *రెస్ జుడికేటా* ప్రశ్న అస్సలు తలెత్తలేదని *పేర్కొంది.*

ఈ అంశంపై తీర్పుల లో వైరుధ్యం ఉన్నందున పరిమితి చట్టంలోని సెక్షన్ 5 ప్రయోజనాన్ని అప్పీలుదారు కు ఇవ్వకపోవడం సరికాదని *కూడా పేర్కొంది.*
ఏంఎస్ టి. లచ్మి v. ఏంఎస్ టి. భూలి (ఏ. ఐ. ఆర్. 1927 లాహ. 289)అనువర్తిత *అప్పు v. కథై బయ్యన్ కుట్టి* (ఏ. ఐ. ఆర్. – 1932 మ్యాడ్. 689)సూచించిన.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 374 (4) ప్రకారం హైదరాబాదు హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు నుండి అప్పీల్ : అప్పీల్స్ నం. 22 మరియు 23 ఆఫ్ 1950.
గులాం అహ్మద్ ఖాన్, అప్పీలుదారుల తరపున.
ప్రతివాదులకు ప్రాతినిధ్యం లేదు.
నాయక్ జె. – 1950. అక్టోబరు 13. కోర్టు తీర్పును నాయక్ జె. చదివారు.––ఈ అప్పీళ్లు వచ్చిన దావా సర్వే నెం. 214 పరిధిలోని మూడింట రెండు వంతుల భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడం మరియు మధ్యకాలీన లాభాల కోసం. సర్వే నెం. 214 ఇనాం భూమి అని , కుటుంబ ఆచారం ప్రకారం , జూనియర్ లైన్లకు చెందిన ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగా సీనియర్ లైన్ సభ్యులుగా తమకు మాత్రమే చెందుతుందని ఫిర్యాదిదారులు వాదిస్తున్నారు. ప్రతివాదులలో రెండు సెట్లు ఉన్నాయి: సంఖ్య 1 నుండి 4 కుటుంబంలోని ఒక శాఖకు చెందినవి మరియు 5 నుండి 8 వరకు మరొక శాఖకు చెందినవి. ప్రతి సెట్టు వారు భూమిలో మూడింట ఒక వంతు ఆధీనంలో ఉన్నారని మరియు కుటుంబ ఆస్తిలో తమ వాటాగా 'అది తమకు హక్కుగా ఉందని ' పేర్కొన్నారు. వారు ఫిర్యాదుదారులు ఆరోపించిన సీనియర్ బ్రాంచ్ ద్వారా ప్రత్యేకమైన స్వాధీనం ఆచారాన్ని తిరస్కరించారు. ట్రయల్ కోర్టు దావాను డిక్రీ చేసింది. ఈ డిక్రీ నుండి , ప్రతివాదుల యొక్క రెండు సెట్లు గుల్బర్గాలోని సదర్ అదాలత్‌కు రెండు వేర్వేరు అప్పీళ్లను తీసుకువెళ్లాయి , ఒక్కొక్కరు భూమిలో మూడింట ఒక వంతు క్లెయిమ్ చేశారు మరియు ప్రతి ఒక్కరూ తమ వాటా మేరకు కోర్టు ఫీజు చెల్లించారు. మొదటి అప్పీల్ కోర్టు , అనగా సదర్ అదాలత్ , రెండు అప్పీల్‌లను అనుమతించింది మరియు 30వ బహ్మాన్ 1338 ఎఫ్. నాటి ఒక తీర్పు ద్వారా ఫిర్యాదిదారుల దావాను కొట్టివేసింది మరియు మరొక సంబంధిత అప్పీల్ ఫైల్‌పై తీర్పు కాపీని ఉంచాలని ఆదేశించింది. ఈ తీర్పు ఆధారంగా , మొదటి అప్పీల్ కోర్టు రెండు డిక్రీలను తయారు చేసింది. పిటిషనర్లు హైకోర్టులో రెండు అప్పీళ్లకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. మొదటిది 23 అబాన్ 1345 ఎఫ్. న దాఖలు చేయబడింది మరియు దానితో పాటు ప్రతివాదులు నెం. 1 నుండి 4 వరకు అప్పీల్‌లో ఆమోదించబడిన డిక్రీ జతచేయబడింది. తరువాత , 17 అజూర్ 1346 ఎఫ్. న

మరొక అప్పీల్ దాఖలు చేయబడింది మరియు దానితో పాటు ప్రతివాదుల నెం. 5 నుండి 8 వరకు అప్పీల్‌లో ఆమోదించబడిన డిక్రీ జతచేయబడింది. ఈ రెండో అప్పీల్ అప్పీల్‌ల కాలపరిమితి వ్యవధి కి ఇరవై తొమ్మిది రోజులు మించింది. ఇది ఒక రూపాయి స్టాంప్ పేపర్‌పై దాఖలు చేయబడింది మరియు అంతకుముందు దాఖలు చేసిన , అప్పీల్ నంబర్. 331 ఆఫ్ 1346 ఎఫ్. గా నమోదు చేయబడిన అప్పీల్‌లో, పూర్తి కోర్టు రుసుము చెల్లించబడిందని అందులో నోట్ చేయబడింది , అప్పీళ్ల విచారణలో, a ఇతర అప్పీలు , అంటే, 332 ఆఫ్ 1346 ఎఫ్. కాలపరిమితి వ్యవధి కి మించి దాఖలు చేయబడినందున, దానిని కొనసాగించలేమని మరియు ఇతర అప్పీల్‌ను ఈ విధంగా తిరస్కరించినప్పుడు, *రెస్ జుడికేటా* సూత్రం మొదటి అప్పీల్‌కి వర్తిస్తుంది , అనగా, నంబర్. 331 ఆఫ్ 1346 ఎఫ్. కు మరియు అది కూడా విఫలమవుతుంది అని ప్రతివాదులు ప్రాథమిక అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. కాలపరిమితి వ్యవధిలో ఫిర్యాదుదారులు రెండు వేర్వేరు అప్పీళ్లను దాఖలు చేయాలిసింది అని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది మరియు ఇతర అప్పీల్ కాలపరిమితితో కూడుకున్నందున, మొదటి అప్పీలు కూడా *రెస్ జుడికేటా* సూత్రాన్ని వర్తింపజేయడం ద్వారా విఫలమైంది. రెండు అప్పీళ్లనూ హైకోర్టు కొట్టివేసింది. హైకోర్టు ఇచ్చిన ఈ తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా రాష్ట్ర న్యాయ కమిటీకి రెండు అప్పీళ్లు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడ్డాయి మరియు అవి ఇప్పుడు రాజ్యాంగం యొక్క ఆర్టికల్ 374(4) ప్రకారం మన ముందు ఉన్నాయి.

హైకోర్టు తన తీర్పులో *జెత్ మల్ v. రంగ్‌లాల్*(1) లో ఇచ్చిన నిర్ణయంపై ఆధారపడింది. అది ఒక మనీ దావా కేసు , ఇక్కడ వాది యొక్క దావా పాక్షికంగా డిక్రీ చేయబడింది మరియు ఈ తీర్పు నుండి రెండు పక్షాలు అప్పీల్ చేశాయి, దావా కొట్టివేసిన మేరకు వాది మరియు ప్రతివాది

(1) 17 డి. ఎల్. ఆర్. 322

దావా డిక్రీ చేసిన మేరకు. మొదటి అప్పీల్ కోర్టు వాది యొక్క దావాను పూర్తిగా తోసిపుచ్చింది, తద్వారా ప్రతివాది యొక్క అప్పీల్‌ను అనుమతించింది మరియు వాది యొక్క అప్పీల్‌ను కొట్టివేసింది మరియు రెండు వేర్వేరు డిక్రీలు చేయబడ్డాయి. వాది ఒక డిక్రీ నుండి మాత్రమే అప్పీల్ చేసాడు , అది అతనికి వ్యతిరేకంగా ఆమోదించబడింది మరియు *రెస్ జుడికేటా* సూత్రం వర్తింపజేయబడింది.

రాష్ట్ర న్యాయ కమిటీ ఇచ్చిన ఈ తీర్పు ఉన్నప్పటికి , హైకోర్టు, అనేక కేసుల్లో , అంటే, *నంద్-లాల్ v. మొహిఉద్దీన్ అలీ ఖాన్* (1), *నిజాముద్దీన్ v. చతుర్ భుజ్* (2), *గయాజీ పంత్ v.*

హబీబుద్దీన్(3), మరియు *జగన్నాథ్ v. సోనాజీ*(4) ప్రకారం ఒక దావా ఉండి మరియు రెండు అప్పీళ్లు ఆదే దావా నుండి వచ్చినప్పుడు , రెండు వేర్వేరు అప్పీళ్లను దాఖలు చేయవలసిన అవసరం లేదు.

హైకోర్టు తీర్పులో , ఈ నిర్ణయాలలో కొన్నింటిని ప్రస్తావించినప్పటికీ , అప్పీలుదారు ఈ నిర్ణయాలపై ఆధారపడతారని మాత్రమే పేర్కొనబడింది. *జెత్ మల్ v. రంగ్‌లాల్* (5) లో హైదరాబాద్ న్యాయ కమిటీ నిర్ణయం సమక్షంలో ఈ నిర్ణయాలపై తాము వ్యాఖ్యానించాల్సిన అవసరం లేదని గౌరవ న్యాయమూర్తులు భావించి ఉండవచ్చు. *బన్సీలాల్ v. మోహన్‌లాల్*(6) లో రాష్ట్ర న్యాయ కమిటీ యొక్క తదుపరి నిర్ణయం కూడా ఉంది , ఇక్కడ *ఏంఎస్ టి. లచ్మి v. ఏంఎస్ టి. భులి* (7)లోని లాహోర్ హైకోర్టు యొక్క సుప్రసిద్ధ మరియు సమగ్ర అధికారాన్ని అనుసరించారు. లాహోర్ కేసులో, ఒకే విషయంపై రెండు క్రాస్ దావాలు ఉన్నాయి , ఆదే పక్షాల మధ్య ఏకకాలంలో దాఖలు చేయబడ్డాయి , అయితే ప్రస్తుత కేసులో కేవలం ఒక దావా మాత్రమే ఉంది మరియు ఒక తీర్పును ట్రయల్ కోర్టు ఇచ్చింది. సదర్ అదాలత్ కు మొదటి అప్పీల్ లో కూడా , రెండు సెట్ల ప్రతివాదులు రెండు అప్పీలు వేసినప్పటికీ, ఒకే ఒక తీర్పు ఉంది.

హైకోర్టుకు చేసిన అప్పీల్‌లో వాదులు ప్రతివాదులందరినీ ప్రతివాదులుగా చేర్చారు మరియు వారి ప్రార్థన రెండు అప్పీల్‌లను కవర్ చేస్తుంది మరియు వారు మొత్తం దావా కోసం ఏకీకృత కోర్టు ఫీజు చెల్లించారు. ఒక విచారణ , ఒక అన్వేషణ మరియు ఒక నిర్ణయం ఉన్న చోట , రెండు డిక్రీలు రూపొందించబడినప్పటికీ, రెండు అప్పీళ్లు ఉండవలసిన అవసరం లేదని ఇప్పుడు బాగా నిర్ణయించబడింది.

(1) 22 డి. ఎల్. ఆర్. 400. (3) 28 డి. ఎల్. ఆర్. 1094. (5) 17 డి. ఎల్. ఆర్. 322

(2) 93 డి. ఎల్. ఆర్. 457. (4) 29 డి. ఎల్. ఆర్. 108. (6) 33 డి. ఎల్. ఆర్.603.

(7) ఏ. ఐ. ఆర్. 1927 లాహ. 289.

టేక్ చంద్ జె . *ఏంఎస్ టి. లచ్మి v. ఏంఎస్ టి. భూలి*(1) పైన పేర్కొన్న , లో తన విజ్ఞతతో కూడిన తీర్పులో గమనించినట్లు, నిర్ణయించే అంశం డిక్రీ కాదు , వివాదం లోని విషయం. అతను తన తీర్పులో తరువాత చెప్పినట్లుగా , ఎస్టోపెల్ డిక్రీ ద్వారా సృష్టించబడలేదు కానీ అది తీర్పు ద్వారా

మాత్రమే సృష్టించబడుతుంది. రెండు దావాలు ఉన్నప్పుడే *రెస్ జ్యుడికేటా* అనే ప్రశ్న తలెత్తుతుంది. రెండు దావాలు ఉన్నప్పటికీ , ఏకకాలంలో ఇచ్చిన నిర్ణయం మునుపటి దావాలో నిర్ణయం కాదని నిర్ధారించబడింది. ఒకే ఒక దావా ఉన్నప్పుడు , *రెస్ జ్యుడికేటా* అనే ప్రశ్న అస్సలు తలెత్తదు మరియు ప్రస్తుత కేసులో , రెండు డిక్రీలు ఒకే కేసులో మరియు ఒకే తీర్పుపై ఆధారపడి ఉన్నాయి మరియు నిర్ణయం మొత్తం దావాకు సంబంధించినది. అందుకని, *రెస్ జ్యుడికేటా* సూత్రం యొక్క వర్తింపజేసే ప్రశ్నే లేదు. అదే తీర్పును వేరే నంబర్ తో అప్పీల్ చేసినంత మాత్రాన లేదా దాని కాపీని వేరే అప్పీల్ కు జత చేసినంత మాత్రాన అది అమల్లో ఉండదు. సారాంశంలో రెండు డిక్రీలు ఒకటే. అంతేకాకుండా, రాష్ట్ర హైకోర్టులో మాత్రమే కాకుండా భారతదేశంలోని వివిధ హైకోర్టులలో కూడా ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి నిర్ణయాలలో వైరుధ్యం ఉన్నందున , పరిమితి చట్టంలోని సెక్షన్ 5 యొక్క ప్రయోజనాన్ని అప్పీలుదారులకు ఇవ్వకుండా హైకోర్టు తప్పు చేసింది.

అప్పీలుదారుల తరపు గౌరవ న్యాయవాది తన వాదనలకు మద్దతుగా *అప్పా v. వర్సెస్ కచై బయ్యన్ కుట్టి* (2) లో ఇచ్చిన నిర్ణయాన్ని ఉ దహరించారు, ఇది ప్రస్తుత కేసుతో అన్ని విదములుగా సమానమైన పోలిక కలిగి ఉంది.

అందువల్ల , ఈ అప్పీళ్లను అనుమతించాలని మరియు కేసు యొక్క మెరిట్ లపై నిర్ణయం కోసం హైకోర్టుకు కేసును తిరిగి పంపాలని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఈ అప్పీళ్ల ఖర్చులు కేసు ఫలితానికి కట్టుబడి ఉంటాయి.

అప్పీళ్లు అనుమతించబడ్డాయి.

---

(1) ఏ. ఐ. ఆర్. 1927 లాహ. 289.

(2) (2) ఏ. ఐ. ఆర్. 1932 మ్యాడ్. 689.